

GUAITA! HI HA UN MUSEU DINS LES MURADES

0. Centre d'interès

- La història del baluard de Sant Pere.
- L'exposició del Museu «Carlos Garaicoa. Tota utopia passa per la panxa» on l'arquitectura, amb la ruïna com a agreujant i *leitmotiv*, ha estat l'eix conductor de la poètica de Carlos Garaicoa des de fa ja trenta anys.

Darrere tota ciutat contemporània hi ha un passat –i un present– de violència, d'abús, d'usurpació, que va més enllà de les persones i afecta els animals desplaçats i les plantes arrasades, que s'estén a l'aire contaminat, als recursos sobreexplotats. S'imposa trobar el model de coexistència harmoniosa entre l'ésser humà i la natura.

Durant l'activitat i a partir de les obres de Garaicoa reflexionarem sobre la nostra relació amb l'espai urbà i projectarem la nostra ciutat ideal.

“Un nin que des de petit hagi après a dialogar amb allò que l'envolta, que sàpiga interpretar i donar sentit als diferents elements, tant als físics com als socials, serà un ciutadà amb més capacitats per comprendre la Ciutat i apropiar-se d'ella. Serà un ciutadà més sensible a l'hora d'adonar-se d' allò que no funciona i provoca malestar o conflicte, o del que cal aprendre a respectar. Al mateix temps, estarà més preparat per participar de manera responsable en la dinàmica ciutadana” (Cita de Morales a POURAILLY, 2015:14).¹

1. Destinataris

Nins i nines que cursen Educació Infantil, d'entre 3 i 5 anys d'edat.

2. Objectius

- Viure el museu com un espai de diàleg i construcció de noves experiències.
- Descobrir l'espai museístic i aprendre a comportar-se dins ell.
- Aprendre a mirar i a descriure el que veiem.
- Potenciar la capacitat d'imaginar i la creativitat.
- Aprendre vocabulari específic.
- Descobrir l'art contemporani i les seves capacitats expressives.
- Fomentar la llibertat expressiva i el respecte vers les opinions dels altres.
- Reflexionar sobre la ciutat, els seus elements i com s'hi relacionen.

---

¹ POURAILLY, M. (2015): “Espacio público y formación integral en la infancia” en tesis UPC. Barcelona

3. Continguts

- Els llenguatges artístic, verbal i corporal com a vehicles de comunicació i expressió.
- La murada.
- L'espai museístic.
- La ciutat contemporània.

4. Activitat prèvia

És important, per tal de garantir la bona marxa de la visita, així com els resultats que en volem extreure, que els i les alumnes tinguin uns mínims coneixements d'on aniran i què veuran. Per tant, recomanem dedicar un temps a l'aula amb anterioritat a la visita per tal de situar els i les alumnes.

Per tal de poder dur a terme aquesta preparació es pot visitar el web del Museu www.esbaluard.org amb l'alumnat amb participació i comentaris en veu alta per part seva.

Durant la visita es treballaran una selecció d'obres de l'exposició «[Carlos Garaicoa. Tota utopia passa per la panxa](#)» que faran que els i les alumnes reflexionin sobre la ciutat, els seus elements i com s'hi relacionen.

També es dedicarà un temps a conèixer la història del baluard de Sant Pere i de l'entorn patrimonial que envolta el Museu.

Proposam a continuació una sèrie d'activitats específiques en relació a les dues parts de la visita que es poden dur a terme com a activitat prèvia a la visita al museu, per encalenticir motors i anar fixant els temes o com a activitat posterior per reforçar allò treballat durant la visita segons el que cada mestre consideri més oportú donades les característiques del grup.

En relació a la MURADA: reforçar la idea de funció defensiva de la murada i establir vincles amb el seu món i la seva quotidianitat. Cada infant serà convidat a pensar en un objecte (joguina, conte, peça de roba...) que els agradi molt i imaginar com ho guardaria/protegiria. Es faran dibuixos dels seus sistemes defensius i una vegada realitzats es penjaran els dibuixos de les "proteccions" a la paret i es comentaran.

En relació a l'EXPOSICIÓ vos proposam fer un collage de manera individual d'un paisatge urbà, d'un edifici, l'escola, el barri, el carrer on vius... El més interessant és combinar diferents tipus de materials per crear l'escena.

Materials necessaris: Llapis, ceres, tisores, tempera, pinzell, cola, lleties, arròs, teles, cartró, revistes, clips, sorra, corda.... qualsevol material d'ús diari que considereu que poden resultar interessants.

Indicacions:

1. Per fer el collage s'ha de disposar el material sobre una cartolina gruixada. S'ha de muntar en primer lloc les peces principals.
2. Quan tinguem l'escena que volem crear, s'han d'aferrar els materials sobre el suport. Es poden superposar diferents capes per tal que destaquin més.
3. Les formes i textures variades afegiran varietat al collage.
4. Quan s'hagi assecat la cola, pinta el collage.
5. Pinta el fons. Es pot donar més cos afegint cola per espessar-los.
6. Com a detalls se li poden afegir papers, clips, lleties.... i s'han d'aferrar abans de que s'assequi la pintura.

5. Responsabilitats del professorat

Per dur a terme la visita adequadament i potenciant el màxim aprenentatge de tot l'alumnat es demana que abans de la visita s'ha de fer arribar el qüestionari previ a l'equip educatiu del Museu, per conèixer les característiques del grup, i en cas d'alguna necessitat poder-la adaptar.

Es recomana dedicar un temps a l'aula abans de la visita per tal de situar els infants, fer l'activitat prèvia proposada i un passí d'imatges del Museu i la seva col·lecció o exposició temporal segons el cas.

Durant la visita agraiem que no es delegui la responsabilitat als educadors i educadores del Museu, sinó que els i les docents estiguin actius, és a dir, que ajudin a guiar el grup i a respectar les normes del Museu.

6. La visita

6.1 Temporalització

La durada de la visita pròpiament dita és d'1 hora (30 minuts exteriors i 30 minuts interiors). Abans o després de la visita i ateses les característiques particulars dels infants d'educació infantil preveiem un temps per berenar i anar al lavabo.

Pel bon funcionament de la resta d'activitats del departament, la visita començarà a l'hora estipulada pel Museu. Es podrà berenar tan abans com després de l'activitat, si no plou, a les terrasses del Museu i si plou a l'espai taller del Museu sempre i quan hi hagi disponibilitat.

6.2 Descripció de la visita

La visita està estructurada en dues parts: una a l'exterior i una altra a l'interior del Museu.

Als patis exteriors del Museu i mitjançant una sèrie de dinàmiques els infants descobriran les murades i l'edifici nou del Museu i coneixeran la història del baluard defensiu.

La segona part ens conduirà a l'interior del Museu on tindran els primers contactes amb l'art contemporani relacionant-lo amb el seu propi món.

6.3 Metodologia

En el cas de coincidir dos grups classe a la mateixa hora, cadascun anirà acompanyat per un/a educadora, amb un màxim de 25 alumnes. Un grup començarà el recorregut per l'exterior i l'altre per l'interior del Museu.

Treballem des de la interdisciplinarietat, la transversalitat i la valoració dels sabers de l'alumnat.

La visita serà molt dinàmica i participativa, sempre donant la paraula als infants. El punt de partida per a la interpretació d'obres, d'imatges i de representacions diverses, són les vivències dels i les alumnes contemplades com a font d'aprenentatge. Posem especial esment en dissenyar programes en els que hi pugui participar tot l'alumnat. Fomentem sempre el respecte vers les opinions dels altres.

7. Posterior a la visita

Una vegada acabada la visita, us enviarem per correu electrònic un enllaç a un formulari de valoració sobre la visita per tal de conèixer la vostra opinió amb la finalitat de continuar millorant. Agrairíem que trobeu un moment per poder emplenar-ho.

Es proposen una sèrie d'activitats per treballar el tema de la ciutat.

1. Vos proposam cercar imatges d'edificis emblemàtics del barri per intervenir sobre ells volcant el vostre desig. Es facilita a cada alumne una imatge en blanc i negre i ells han d'intervenir en l'obra i dibuixar damunt d'ell afegint elements/colors/formes que completen per a ells l'edifici, reinterpretant així l'arquitectura i creant un possible edifici del futur.
2. L'obra *Tota utopia passa per la panxa* que s'ha treballat durant la visita ens mostra un gran conjunt de pots de vidre en els quals s'han introduït maquetes de fusta d'edificis imaginaris, materials fòssils i ingredients alimentaris —cereals, olis, fruites, verdures, carbó, pedres, fusta - . Encara que els pots de vidre funcionen com a càpsules que impedeixen l'intercanvi amb el món exterior, la seva transparència revela el contingut com si fossin components de laboratori. Una espècie d'estructura jeràrquica de poder que posa el focus en l'actual crisi humanitària/alimentària, intensificada després de la pandèmia i la guerra d'Ucraïna, i en la lluita pels cereals i els aliments bàsics.

Proposta: Crear i dissenyar de manera grupal a l'aula la seva ciutat ideal seleccionant els continguts que aniran dintre dels contenidors i establint ponts, lligams entre ells. O, altra possibilitat seria crear les maquetes dels edificis i la seva col·locació dins de l'espai públic dissenyant la seva ciutat utòpica.

Detectar quins elements de la nostra vida quotidiana són importants, imprescindibles i voldríem conservar. Però a la vegada reflexionar sobre el perill d'aïllar-los i per tant veure com podem establir connexions entre ells.